

joku labad, labprahf pakklausihhs usaizinajumam. Tomehr tizam, ka wadoni buhs stipri wichlufshees, zeredami, ka strahdneku leelaka dafa ispildihs winu wehleschanos. Wisi prahttige un lahtibas mihtotaji meerigi darihs fawu peenahkumu un nepeedalifees pee nemeerneeku nedarbeem, un jau tagad dsird, ka pat starp sozialdemokrateem, fchihhs leetas dehf, eeweefusees neweenprahriba. Gudrakee, manidami, ka fchee stiki labi ne-isdofoes, un ka winu partija ar fawu rikloschanos kritihs zauri, dod padomu, atkahptees un usaizinajumu atfaukt. Bet ziti fchos tamdehf nizina un norahj par glehwuteem un no darba dewejem no-pirkteem saka pastalahm.

Wahzija. Bismarcka pehznahzejs, jaunais Wahzijas walsts-kanzleris, generalis Kapriwi's, schinis deenās turejis sawu pirmo runu Brusifijas delegatu namā. Winsch issazijahs, ka efot loti gruhts us-dewums, pehz til flawena wihra, kahds firsts Bismarks efot, eestahtees wa schini amatā. Bet bijuschaits walsts-kanzleris walsti til stipru nodinan binajis, ka ari masakam spēkam efot eespehjams, waldibas wadišchanu līju uzaemat, bes ka buhtu jabaikojahs, ka nu jau wiss nahktu nekahrtibā. nu Winsch gribot pa teem pascheem zfeem staigat, ka Bismarks, un tamī paſchā garā strahdat, turklaht saweem amata beedreem un ziteem politikas wihereem leelaku brihwibu dodams. Zahds milfis, kahds Bismarks bijis, gan warot wisu weens pats padarit, bet zitam tas ne-efot eespehjams. — Tagad, kur ari otrahs wehleſchanas wifas isdaritas, jaunais Wahzu reichstags fastahw is schahdeem lozelkeem: 72 konserwatiweem, 19 brihwkonserwatiweem, 43 nazionalliberaleefsheem, 67 brihwprahligeem, 10 tautas partijneekem, 107 zentruma partijneekem, 16 Połeem, 11 Welseem, 10 Ełsafescheem, 1 Dahna, 35 sozialdemokrateem, 5 Schihdu pretineekem un 1, kas neweenai partijai ne-peeder, t. i. pawisam is 397 tautas weetneekem.

Franzija. Kas tagad lafa Frantschu awises, tam gandrihs ja-
tiz, ka brihnumis notizis, kas pahrewehtis Frantschu prahsus. Jo ko-
tikai warbuht Bismarks, bet neweens zits nebija zerejis, tas leekahs
tagad noteekot, proti ka Frantschi atmet sawu ilg'gadigo eenaidu pret-
Wahjiju un wairs nerunä no atreebschanahs, bet issakahs, ka buhtu prah-
tigi, salihgt pilnigu meeru. Tas buhtu teizams Bismarka meera po-
litikas panahkums.

Afrika. Angleem tagad, Afrikas labad, leeli firdehsii un bailes, zaur to, ka zitas Eiropas leelvalstis minetä tumfchä pasaules dalä fahk sawu waru isplatit un kolonijas leelakä mehrä dibinat. Ihpaschi Wahzijas kolonijas usplaukschana wineem rada leelu firds nemeeru. Wahzu majors Wismanis Arabeeschu wehrgu kuptschus pilnigi uswarejis, un par wifas Austruma - Afrikas Wahzu kolonijas generalgubernatoru tizis eezelts flavenais Dr. Schnizlers, jeb, ka wiru mehds fault, Eminis Paschä. Schis apbrihnojomaais wihrs pee Nihl-upes awoteem bija nodibinajis ihpaschu walsti un 12 gadus weens pats ar saweem melnajeem pawalstnekeem atgaihajees pret melu praveefcha jeb Mahdija usbrukumeem. Te nu us reis Angleem nahza prahtha, ka winu waijagot isglahbt no Mahdija un atkal pahrwest us Eiropu. Tamdehs tee tur aissuhtija flaveno zelotaju Stehnleju ar kara spehku, kuram ari isdewahs Eminu Paschä no turenies iswest ahrä. Bet tagad israhdi-jees, ka Eminis nemas naw wehlejees, ka winu isglahbj, bet Stehnlejs to ar waru nehmis few libdsä. Anglu ihstaais noluhks nemas naw bijis, Eminu isglahbt, bet wina mantas, proti dauds tuhkfostoch' yudu elefantu sobu, kas ir loti dahrga preze, dabut sawâ roka, un turflaht wina semi peesawinatees. Eminis, kuram bija wehl tilki mas pulwera, neka newareja darit; winam bija japaallausa Stehnlejam. Winsch ari neka nefazija. Bet juhrmalu pee Wahzu kolonijas fasneedsis, tas wifa kluftumä riikojahs us atpakat eeschanu, un beidsot no Wahzu wal-dibas tilka eezelts par witsgubernatoru. Tagad winsch nu ar Wahzu naudu un kara spehku greeeses atpakat us Eelsch-Afriku, un laikam gan tur no jauna eekaros sawu atskahto walsti. Pahr to nu Anglu awises fazek leelas brehkas. Eminis esot brihnum nepateizigs zilweks, kas saweem glahbeejem un labdareem strahdajot preti. Turpreti Eminis pats loti prezziqs, ka saweem glahbeejem isbehdsis.

No eeksfchsemehit.

Is Kolomas, Tschudowas apgalbā, Nowgorodas gubernā. Zeru, ka mihleem tauteescheem nebuhs nepatiklami, dsirdet pahr fawu tauteeschu dsihwī un opstahktem tħajā Ģeħi-Kreevijsā, un ihpaschi ari no muhsu pufes ko fcheit pēmīneschu. Pirmo puliti spraudschu seltainitehm. Winas fħat ir til pat posigas un rosigas fawōs deenischkligōs peenahkumōs in dsihwes apstahklōs, kà dsimtenē, fawu mahmulinu un audsetaju preefchihmehm pakaldaridams, kà: paſħas weħryj, ausch, fħekeina, fħuij, ada, krellus darina u. t. j. pr. Dascha Kreewu fkaistilite un babuſchħina ar apbrihnodamħim azim ir noskatijsées us Latwju seltainisħu roku darbeem un weħlejusées, fħo mahklu pēfavinatħees, — bet tas wiss makfa puhliu, laiku un upurūs, — un rebeids noslawet Latwju tautas meittinās. Dauds ko wairak pahr to reeminet, mani aistwestu pa tħalli; tapeħż fħoreis ar to peetiks. — Tanliħdās ari bahlenini naw aismir-fuschi fawu kreetno weżżeħxu pehdas (isnemot dasħus, kuri gan nepelna kreetna Latwju deħla wahrdy un nesaiga winu tikumōs), bet, lai kreetno un miħligo tautas meittinu reis par fawu libgawinu waretu fault, ari ir ruhpigi, darbigi un noxeetni faww darisħanās, pee kam weżajee ar to paſħu preefchihmi wiñneem eet preefchā un pakal. Kà teħwi teħwi mesħus libduħi, zelmus laiħu, semi pleħfuschi un tikuschi apstrahdajuschi, ta' xi winu deħli fcheit Ģeħi-Kreevijsā. Muhschigee mesħi, kuxxos willki auzza un laħtħi loschnaja, ir fcheit żaur duhfchigaj-jeem Latwju deħla pahrwehrxi pa: plascheem tħruumeem, kuxxos selta graudu waħrpina sawā brangumā libgojahs un pahr kureem semkopja miħlais draudsin, preezgi skraiddams, fawu raibo trillurillu kà miħlako dseesmin no agea riħta liħds weħlam wakaram flandina. Teesħam, Latwju deħli ir-briħnumus un netizamus darbus — semkipas sinā — feit pastahdajuschi, ko pat Kreewu faiġini leeżina. Te ihsumā pēmiesħu, ka pahrt seltainitehm, un tāpat ari pahr bahlenineem, Kreewu faiġi nobriħnidamees fala: „Molodzi, molodzi!“ Kà seltainites, tāpi ari bahlenini paſħi wiñi taifa un għadha, kas fai-nezzibu un pēr iħoves der leeti, bodnekkus pahr taħdahm leetahm mas apgeuhtinadha, reniġi, ja pē-eet sobeem darba truħlums (fcheit sem-kopiba isdod mfu l'sħu un pa gadeem ari gluschi neħa), tad til jagħnej-sħahs pēr tirġiż kungeem, — bet ne bes makela! Ja kahrumam għid kahd'reis pħaqt, tad protams pats no faww, ka tad latrā briħdi ar bodi ir ja-epa stinahs; jo salħais zukurisħ un salħabs konseħħes, kas muhsu selħans padara til laipnas un miħligas, kasejix, kas mahmulinas pido til turigas, alutisħ un konjakisħ, kas bahleninus padara tiegħi tgħid, un duhfchigus, un krambambulisħ, kas we-żiexhus padara tiżżejjus un neweiklus, ne-aug wis semneekha seħta us-slotaq faħta. — Stahsħu nu to un pastahħijschi weħl, kà ar muhsu eeksfkligo dsiħwi; jo par to aħriġo jau peetekofshi ir-għad-dax. — Usi eeksfkligo dsi un istilħchanu rauġotees, kien pamats ir-Deewa wahrdi un kriżi-asniza, ja fala, ka fħai sinā ar mums stahw weħl wahrigi. Swi rakku muhsu mahjäas un buħdinās ir-pareiħi dauds, bet neħa nu wifċċi top walkati peħz winu bagatibus. Dasħas weettinās wini għid kà jau wiñi pafaul ħekk noteekħas — nophnejuschi un aismiristi, ko daun dasħadi dsiħwes naidige, spihtige un nemeeru pilnei atgadiju in usbrukumi peerahda, kà tas weħlak israhħdi sees. „Deewaluhgħi ja bu ħażi riħta un wakara atfleħgħi“, atrodam sejjed, un grauddi, be mums; muhsu buħdinās, tas ir-leels retums. Att-rodħas dauds xu, kien pat fweħtdeenās nei riħta, nei wakara luħgħanhas narra amas. Israels pēr Bahbeles ippehni raud, Bianu pēminot; bet ja, kas winu us turen i-weda. Mums gan ir-eeprizzinatajs, kà i-jauka dsees minnha jau to fala: „Nu sinu preeka de-weju, — to il-newar fayraff: tas preejas wahrdi, til falds, til għarħdi u. t. in zela wadoni, proti us Bianu, tur aqgsħi, bet ma to ewweħro ja! Muhsu seħtas un koppisħi, pa leelakai daxi pilla nemeeri, kildkx-kelħanahs, bahrfħanahs, pluħkx-ħanahs u. t. j. pr. Un no ka għi wiss nahk? — Gan no tam, ka ta iħsxa Namneekha, taħħas iħstahs-sudses Galwas tur truħkst. Jo kien Deewa wahrdi truħkst, tur i-paſħa ari truħkst, kà jau stahw rakħiżi: „Kas manu wahrdi mil to ari es miħlesħu un pēr ta nahkħi u. t. j. pr.“

Newenas teesas deenas nepa-eet, kad nebuhtu Latvju vihreeschchi un feewefchi tiku tikam pee teesas. Kreewu kaimineem pahr to ne masais brihnuns, proteet, ka wiai, zeemobs dsihwodami, war meerigaki sadsh-wot, neka muhsu Latweefchi issflihdus pa sawahn mahjahm. — Ar jauno pa-audsi un behrnu audsefchanu naw labaki. Tee, redsedami memmes pluhzotees un dsirdedami wiau lamaschanahs, mahjahs to pa-fchu pakat. Ar tehwaineem ari naw dauds labaki. Ne wis reti weh atgadahs, kur masais Anschus, Mihtschele un fa winus wifus fauz, top no abahm puzechm par valihgeem jeb schlikrejeem usaiginati. Ta „launas preefchihmes famaita labas eerafchās“. Bet ko nu ar tah-deem eelfchligi famaitateem lai dara, kur ziti ir niku un stiku pilni, ka funi blusu, un ari pascheem wetscheem wairs zela negrib greest? — „Nu, preefch tahdeem mums, par laimi, ir skola,“ ta daschi wetschi pee fewis domā. Te man ir tad jawaizā: „laikam tad skolotajam buhs ari dsihw'fudraba karotes un dalschinas, ar ko to labu watehs leeschus celeet un to sliktu isdalschino? — Bet, apskatīsim papreefschu to skolu tuwaki, kura tam brihnumu skolotajam jadsihwo. — Skola Kolomee-scheem ir pascheem fawu, kuru tee preefch... gadeem ar fawu kapitalu un darba spehku ustaifischi. Ari paschi fawu skolotaju tee lone, kursch tikai us pusgada ir, proti, pa seemu nahk salumobs un wasaru eet wezischōs. Wifs ir un buhtu labi; bet weeniga nelaime ir ta, ka latrs dsihws rodijums prasa ehst un latrs zilwelku roku darbs pagehy pahrtaijischanu jeb reparaturu, — jo nekas nestahw faules muhschu. Bet nebrihnees, mihtais lasitajs un laipnā lasitaja, kad buhscu patezis, no lahdas buhwes ir muhsu naminsch; jo man jakerahs pee datha un pateesiba jaruna. Schē nerunashu fawu, bet teifschu, ko dsirdejus is zitu mutehm, kuri faka, ka tas ka nopehkstejusi wiština issklatotees no ahrenes: isspurejees falmu jumts un eelzeezes, skursteni fabirufchi un sagreesuschees, pamati zauri, — ka jau ne-uskopta, weza ehka! No eelfchpuses ari naw labaki, pee kam tikai ne-uskopfchanas waina: fil-tums, kas eelfchā, tas ahrā, un tāpat ari duhmi, kas tuwi radi. Tomehr ar pehdejo wiršokas nemfchanu tiklab skolotajs, ka skolneeki ar galwas fahpehm ka sikkis gut. Wehl wifs buhtu labi, ja labwehligais buhw-meistera papus fawas wentilazijas, tiklab palkschķos, ka seenās, preefch pahraka filtuma un duhmu islaifchanas, bet ne wis ari preefch auksa seemelischa eelaifchanas buhtu eetaisjīs, kursch ar tiklab skolotajam, ka skolneekem usbahsigahm eefnahm tirgojahs, no kuxahm tik weenigi datera lungi war atswabinat. Putena laikā seemelitis muhs apgahd, ari istabā ar fneega kumaninahm, lai nebuhtu ja-eet ahrā, kahdu fneego bumbinu pawalst. — Luhkojotees us ihpafchahm waijadisibahm klase, ka seenās kahrtehm, musikas rihku u. t. j. pr., mums naw neka, is-nemot lahdus weenkahrscus benkus un goldus. Katrs skolneeks pat ar sawahm waijadisibahm apbrunojahs. Schihs paschas skolas telpas ir ari muhsu basnizina, kurrā weenkahrscus altaritis, kantele un Kristus bilde atrodahs. Swehtdeenas Deewa wahrdi top no draudses peh-mindereem, kuru ir 3, tureti, un ja skolotajs ir, tad no schi. — I mums Kolomneekem ir fawi sinataji pee basnizas un skolas, apskataji un kahrtibneeki is paschu widus iswehleti, kuri ar wifu fawu zibu un kahrtibas mihtoschanu weeni, bes ziteem draudses lozelke neka nespēj darit; jo labas ectaises un reparaturas makkā nauju. — tad nu muhsu mihtā skolina stahw tagad wehl fawas mahtes doji swahrzīds, ka attahta, it nodomajusees un nokaunejusees preefch lauschu azim. — Tomehr ka wiština fawus zahlfchus apaksch sawam spahrneem fauz, ta ari wina ik swehtdeenas fawus draudses behru aizina ar fawu maso torna pulkstentinu us deewakalposchanu, un va seemahm atkal draudses masos delverus us skolu. — Bet kahdu bildi, mihtais lasitajs un laipnā lasitaja, gan fewim no muhsu skolas buh-schanas stahdeet preefchā? — Gan ne zitadaku, ka zitur! Bet tomehi ne ta scheit. Jo wiſur, kur walda skolas kahrtiba un likums, tur et latrs likumigi sinamo zelu un nedrihst nei ar wahrdeem, nei ar iſnefchanos wiau robeschas pahrlahpt, skolas un basnizas kahrtibū — kura pee mums truhst — trauzet. Scheit wiſi tik noskatahs, ka rahsejoh, un nedjs kaunahs, nedjs bishstahs, pat Deewa wahrdus noturot, tu lamatees un bahrtees, tiklab eelfch, ka ahrpus basnizinas, gan fawstar gan ari fawus preefchneekus aiskahrdami un kaitinadami. Tad waſka un tahds gars ir nehmeeſ muhsu widū faknes! Ko lai janno

Wezu laiku atminas.

Węzōs laikōs spoki, Lehmi
Şahdi, taħdi rħadji fħees, —
Tagħad wiċċi taħdi ehni
Ix-pee malas rabbu fħees.

Zilwekus tee wairs nebaida,
Tumfchâs naktis staigajot, —
Raganas ar' wairs nefraida,
Reds tahs dñed fur welejot.

No dauds wezeem zilweeem esmu d'sirdejis, ka wezōs laikōs efo dauds spoku un lehmu bijis, kuri zilweeem, nafti staigajot waj brauzot, rahdijuschees, un daudfreis no teem bijis janobaidahs. Wisu wai rak wezās ehkās un muhēs, kapsehtās un wezu basnizu weetās temahjojuſchi. Tä ari vahr Ehrgeimes wezajeem pils muhreem dauds te stahsiits, ka tur wezōs laikōs spoli rahdijuschees. Wehl atminu, komana mahte stahsiija, ko wina pati redsejusi, kad par meitu bijusi un us muischū gabjuſti darbōs.

Kahdā nakti winaī bijis ja-eet no lopu kuhis us brankusi; tad wina redsejuſi, ka kahds wihrs, ar uguni rokā, isnahjis is eefala rijas un pa zelu ween taisni nahjis is winaas puſi. To redsedama, wina domajuſi, ka eefalneels ween eefshot us muiſhu pee ſtroſchaſ, bet fhiſis greeſees no zela noſt un gahjis is wezajeem pilſ muhreem. Ne tabku tas winaī gahjis garam, ſlahrdas zepure tam bijiſi galwā un dſelſu dalkhas rokā, bet winaas tas ne-efot aiftizis, tamdeh̄l ka ta kriftu ſew aiftmetuſi preeſchā. — Ta atkal reis kahda meita, nakti gar pilſ muhreem eedama, redsejuſi, ka kahds wihrs kahpis no muhreem pa lodſiau ahrā, puſpliki apgehrbees un pafijis, lai tam dodot, bet neſin — ko. Meita nehmusi is ſechas maiſi un dewuſi; bet to tas naw nehmis. Pehz tam ta dewuſi naudu, kuru tas ari naw gribejis. Neſin, kaſ buhtu notizis, — bet par laimi ſtroſcha nahjis ar uguni un ſpok, to redſedams, kahpis atkal muhrods eelfchā. — Reis funga kutscheeriä gulejis pee wezajeem pilſ muhreem. Te kahda leela ſeweete, ar 2 behrneem us rokaſ, peegahjuſi un teikuſi: waj fchim mahjā gulta ne-efot ruhmes gulet un ne wiſ fhepee winaas pilſ, kur tai ar behrneem jastaigajot; ja tas tuhlit nebuhschot zeltees un eet, tad wina ar mal-kaſ gabalu fchim doſchot, waj ažs, waj galwa. — No wezemeem zilmeleem eſmu ari dſirdejiſ, ka wezob laikob ari raganaas dſihwojuſchae meschob un purwob un iſſatijuſchahs ſeweefchu apgehrbā. Kad kahds nakti no zela nomaldijees, tad fhiſis meschā welejuſchahs, lai apmaldi-jees domā, ka tur it kahdas mahjas, un tū to wadijuſchahs wiſu nakti pa meschu. — Reis es pafiju kahdam wezim, kurſh 80 gadu paſauli dſihwojis un melus neprot runat, waj ari fhiſis ſawā muhſchā kahdu ſpoku redſejis. Wezis ſtabtija tā: Wairak es ne-efmu redſejis, ka weenu reisu, un tas bija tā: Kahdā ſeffdeenaſ wakarā es un man-

otrs kaimix^o muischas darbeem brauzahm us mahja
zeljsch gahj Behrseñes kalnu, us kura wezðs laikðs be-
fehta bijułans kaiminsch brauza pa preefschu, es n-
us reis prieto kalnu schis sahka braukt til ahtri, ka-
tiku lihdsehz kahda laizina es winu panahzu un pr-
schis til orauzis. Kaiminsch atbildeja ta: Waj tu
2 ehnas, zelmalä stahweja? Tahs gribaja manam
klaht, uidehk es sahku ahtri braukt. — Tahs ehn-
gan, bet m srgam tahs nekehrahs klaht. — Eij nu
bija ehni zilweli, kas to til jokeem darijuschi! W-
buht bijis galwâ un meegs azis, un tamdehk dom-
ir ehnaçhas. — Neij kahdai seeweetei, pa naakti
eijot, hie Behrseñes kalnu ja-eet. Te us reis wi-
pahr zejs wehlees, kufschi isskatijes fa mironis,
eetinees aidejis. Kas tas tahds bijis un kamdehk
to lai. Un pahr to ari mumis newaijaga finat.
pahr toreezajahs, fa tagad wairø tahdi nerahdahs,
wisi iralas nowehluschees, un tamdehk lai bailigeen
schinafslsdseedam schibis perschinas:
gad pafaule ir tihra
eem tahdeem baidekleem, —
waj tamdeht gan ir brihwa
no wiseem tumfoneem?
Dasch^s wehl naakti, tumfchu, melmu,
Baidahs, nedrikst ahrå eet;
Kad tahds eeraudstu ehnu,
Nesinatu tad, fur sfreet,
lewaijaga bihtees ehnas,
naw welnu redsej'schi,
ar' turet duhschhas lehnas,
eet wifur duhschigi.

Jo tas buhtu mums par faumu,
Kad ka aitas baiditos, —
Neweens mums nav dorij's faunu,
No ka buhs tad baikotees!

Drupas uit druffgas.

Mahfas mihlestibg.

awas gubernā strahdaja kahdās fudmalās par selli loti us-
zveks, wahrdā Belizkis. Reis wifem fudmalu riteneem gree-
fsvirsč gribēja eesist kahdā weetā kihli, bet par nelaimi kahja
un to sagrahba fudmalu ritenis. Azumirlik vee staba vee-

Wafars.

Tulots no Bahzara.	
1.	2.
Atkal wakars nahjis	Tikai upē salnōs
Deewa paſaulē;	Tejet nepabeids:
Wiss duſs meerā jaukā:	Klinitis lauſch un ſchlelah
Lauks, meſchs — klaijumā.	Tahlaſ, tahlaſ ſteids.
3.	4.
Swehtais wakars neneſs	Ta ar' geuhtōs zelōs
Winai meeribu;	Eſi, firſnia', tu;
Mulkūni tui ſteids.	

an' Tas Dat

Dot

(Behz Sonza.)

*fłatahs fahdā fpogul
vi labi reds —*

vi labi reds.

fīhst fāwū fīrdi.

tas labi fewi pasihst
vi atsihst masu. —

vi atsibjt masu,
veen tif muhscham

guide me

skolas buhscha. tahdeem mahzahs? — Tapehz, — es runaju no pagehrofchs darbu scheit skolotajam ir gruhts un foti pazefchanas dehsta nesahli sawu h̄paſchi tamdeht, fa ſchahdi wezaki dehſtidoami eedami un wifam labam dis, at fliftu preefſchihmi teem preefſchā leelos wihrus un feewas no dami pretim. Sche fawed skolotajam prot, un grib, lai tos pahris u. wairak gadeem, kuri ne ahbezis ne- zitus atkal atwahl niku un blehdib, eeswehtifchanu fagatawo. Un to ewehrojot, un grib, lai tos ar glu, fa mati stahwus zekahs, tikellem, rahmeem jehrineem, — un kad in fmaideem pataifa par tahds skolotajs nekam neder. Bet kas gan naw eespehjams, tad wellis, tillas, labas mahzibas weetā, mahjā ir grammanu laika kamorkla, ko skolotajs skolā ſcheem ſchad un tad uhan trumpas un wifu wehl iſtilku un us labeem panahkumeem waretu, atnem. Ar wezaki zaur neprahribu sawus behrnus nepabalſtitu unia tik ween Muhsu skolotajeem ſcheit, kuri uszichtiſti sawu amatu, fa Duitatu, turetaji, grib lopt, un kur katra wetſchla war eeskeet un to islaqma gruhts darba lauks. Ta mahzibas finā: te atwed tehtinsch sawu wir dehliau un labo delveri, un memmira sawu mihko paſjiku us ſkolū nolaſa ſkolotajam lekziju preefſchā, pehz kura winam buhs zeefchi luhkotees, proteet, bes ehdeena mihkuſus nenaturet, teem ne-usbahrtees, neka nelikt darit, paſchu waku atkaut u. t. j. pr., fazidami: „wehl jau behrns; laika deewsgan.“ Bet ne ilgi, tad ſchee ſchelhigeet atſchmauz atkal un barahs, ko tik nagi neſs, fa winu mihkuſchi wehl neka naw eemahzijufchees, un — ko tik wini ſkolā darot?! — Weena strihpā un weens boſtabs eſot tahdi, otri atkal ſchahdi. Lai gan paſchi daudſ neka neprotot, tad tomehr jau azis eſot, ar ko redſet u. t. j. pr. — Te zits atkal atnahk un faka: „To manu tik zehrteet, — resgalis jau deewsgan. Newaru jau wairs mahjās iſturet un to waldit!“ — Ne-war jau wifu apklauſit, kas top teikts un mahzits. Bet deewſſin if kurenſ tahdi resgati ir raduſchees, fa paſchi wifu tik labi fina un ſkolotajus ta prot mahzit, kuri mahzibu tak jau ir baudijufchi un iſſtahwejuſchi? — Bet ko buhs teilt! Ja winu mahzibu klausifi, tad redſeti, fa welns buhs kahjās, kas jau pee mums bes winu klausifchanas noteekahs. Brahtigo ir mas, un tee ari nekahduſ preefſchraſtus ſkolotajam nedod, ned ſchahdi un tahdi ahlſtahs, bet fina, fa ſkolotajs pats sawu dariſchanu finahs. — Un tahdi nu top ſkolotajam ſawesti? Al, garigi uſſkatot: tiſli, kropli, kurli, alli u. t. j. pr. Winam nu jabuht par ahrſtu un riſkotaju pee teem, furus wezaki, sawu ſwehto un ſwarigo uſdewumu welti walkadami, ir famaitajufchi. Un kas nu ir ta alga winam par teem puhlineem un upureem, kur deenas un naktis pahr teem bijis nomodā un fewi upuredamees upurejees? — Repateiziba! Jo — te attek tehtinsch, te memmira us ſkolū un ſchend ſkolotaju no ſaknehm ahrā, fa behrneem neka nemahzot, bet gan mahzot blehdibu darit, sagt, ſlinkot, audſinot utu waſlu ſkolā u. t. j. pr. Bet ſcheit man japeemin, fa „karts dſenis kaf pats sawus behrnus“. Ta ſchahdi mutes waroni! Ar muhsu mahminahm naw ko jokot. Kad ar tahdym tuwumā nahk, tad drihs winu aſos nagus ari dabon ſmeket, un tad ſmukais joks ir wakā. Schahdi kukuli un tamlihdſ wehl daudſ zitadaki eetaifiti pankoli muhsu ſkolotajeem ſcheit tauteefchu ſtarpa no tauteefcheem ir jaſmeke, ko zitās weetās gan nedomaju ta eſam. — Ikkatrs, kam mute apalſch deguna, kaunu, godu nepradams, uſdrihſtahs eet ſkolas iſtabā, pat ari deewakalpoſchanai beidsotees, un ſkolotaju kaiji ar paſcha maſſchkereteem wehscheem pameelot. „Prahtin, nahz mahjā!“ Ta allasch diſtdam iſſauzam. Bet prahtinsch pee muhsu wezifcheem un wezitichm kleijo pa paſauli apkaht un nenahk wiſ. Tomehr ir tahdeem waroneem un waronehm „mahte ik deenas naw rauſchus zepuſi“, ned ſeps. Ja tos nezeefch, tad ari muhsu teefas un waldeſ prot ar teem laipni apeetees. — Schoreis peetiks. Ar ſcho gri-beju tikai norahdit us muhsu tauteefchu ahrigo un eekſchligo ſtahwokli un ſkolas un ſkolotaja likteni. Bet zeru, fa ar laiku tadſchu pee mums wiſ ſlabofees, un us preefſchu wareſchu wairak ko ſlawejamaku if ſcheijenes pauehſtit; jo nekas neſtahw us weetas, bet wiſ ſmainida-meess mainahs. Ari muhsu ſtarpa ir daschas pahrgroſſbas eefahktas un tauteefchu kustefchanahs notikufi, ko naſkamiba iſſchkiſ. Lihds tam laikam ſkolotajs wifu lehnprahrti panefihs; jo kaſchols winam ir bees un ſtipri plezi.

Widseme.

Wilandes apgabalā, Leel-Jahnu krogā, tāhda meita leelijusees, ka wina warot iisderat wairak alus un brandwihna, nela kutsch kats no teem puifcheem, kas bijuschi krogā. Puifchi, isprassijuschi brandwihnu un alu, sahkuschi ar meitu eet dsertees. Meita tikam dsehrusi, kamehr, us mahjahm ejot, pakritusi un bijusi pagalam. — —

No Jaun-Gulbenes. Pee kahda Jaun-Gulbenes faimneeka no-tizis rets brihnumis. Kahdai wina gowij radees telsch ar feschahm kahjahm. Abas leekahs kahjas atrodotees preekschâ, bet esot ihfakas par ihstajahm preekschahjahm. Brihnumigais telsch tizis nosuhkits us Tehrvatu.

No Beswaines. Muhsu duhschigà uradnika Ds. kga nepeekuh-stoschai zensibai rahdahs buht labi panahkumi. Sagti teek arweenu fakerti un apzeetinati. Ari lahdi par sagteem eesihmeti sirgi wina rokâ nahkuschi. Ja ar tahdu sparu meditu saglu pehdas rokâ, kâ Ds. kgs, tad muhsu mihkâ Deewa semitê drihs teem peetrushktu patwerfmes. Uj to lai Deews palihds! —

Surseme.

Par Kalnzeema draudses mahzitaju eewelets teologijas kandidats kūlpe. Tas pats arī buhs par Jelgawas Latweeschu draudschu mahzitaju palīhgu un garigi apķops zeetumneekus. Winsch dīshwos Jelgawā.

No Bomju pagasta. Teitan notika rets, nedfirdets atgadijeens. 17. Merzā, kā jau isgahjusčā nummurrā bija wehſtits, nomira ſcheijenes pagasta wezakais, Dardedschu faimneeks, un — taug' — pahri naktis pehz tam fogli nosog tam abus ſirgus, tā ka nu wairš naw, ne ar ko faimneeku aifwest us pehdejo dufas weetinu. Protams, ka draugi un radi tē nu iſlihdſeja. Bes tam jau minetam faimneekam ſeemu nosaga 2 gowis. Tā tad nu mahjas gluschi iſpoftitas. Ne-iſprotams, kas tahdeem zilwekeem war buht par firdi, kuri tik ſoti apbehdinatai faimneezei wehl tā wareja atreebtees! — Laikam gan ſirgu ſagleem buhs ari lahda dſtrkſtele no lihdszeetibaš eekwehlojuſi fruktis; jo tajā nekti pehz behrehm weens no labakajeem ſirgeem pahrſkrehja mahjās, kuru kā ſopratama ſači buhs tihſchu valaiduſchi maſā. Mu toa

Georgius metritianus. Rudolfus Schulz. pagm. 25. Meria n-

Gēzawas mahzitajam studolsam Schulza igām 25. Viņi gūja par
likā 25 gadi, kamehr strahdajis mahzitaja amatā. Bet tamdeikt ka
fchi deena eekrita flusajā nedekā, amata fwehiku fwineschānu atlika us
4. Aprili, kur tad israhdijs, kahdu zeenischānu un mihlestibū tas no-
tezejusfchā laikā emantojis; jo netik ween no paſcha draudses pufes,
bet ari no dauds zitahm malahm winsch farehyma dauds firfnigu fwei-
zinaſchanu un goda parahdijumu. Beram, ka pahrt fwehiku fwin-
fchanu no turenēs wehl dabuſim tuwaku aprakstu; fchē tikai ihsī peemi-
nesim wina dſihwes gahjeenu. Schulza fgs wiſpirms bija par Krihs-
burgas mahzitaja valīgu, un tad no 1866. līhds 1879. gadam pe-
Jelgawas Annas baſnizas par pilſehtas Latweefchu draudses mahzitaju
kā fawa tehwa, ūenakā, ilg'gadigā „Latweefchu Avischu” redaktora
Schulza, pehznahzejs. 1879. gadā winsch pahrgahja us Gēzawu par
fchīhs draudses dwehſelu ganu. Jelgawā dſihwodams, Schulza fgs
uſzīhtigi nehma dalibū pēc Jelgawas kurlmehmo ūkolas dibināſchanas
un tāhļakwadiſchanas. Schi 1870. gadā Salaspili dibināta ūkola
873. gadā tapa pahrzelta us Jelgawu fawā tagadejā paſpahrnē, Ra-
zgas muischinā, un stipri paplaſchinata, un ta sem Schulza fga us
las p. wadibas eevehrojami usplauka. To atſihdama, minetahs ūkolas
dejumu hnezziba faſtahdijuſi pateizibas adresi ar ūkolas ektas nobīlī
Jelgawas n. zaur kahdu delegatu likusi paſneegt gawilneekam. Un
fawam amata "zji zaur mahzitaju Ratterseldu, kā delegatu, fuhtijusd
mehleſchanas ar fmehtku dāh mangam.

No Snikēm laimes wehlechamas ar fwehtiu bahvidarum. No Snikēm laimes wehlechamas ar fwehtiu bahvidarum.
A. Strautmana lgs (Eesuhtits). Snikeres bañuzskolas skolota Drlowa kga preekshā ū. gada Februara mehnefī us skolas inspektorura Kapustina kga pagos īhanu no Dvyrpatas mahzibas apgabala rastu un 6. Aprili fch. g. ar nūas ar atsihsčanas jeb usflaweschancē felnigū mahzischanu kreewu wañā. Ta tad A. Strautmana kihā laikā diwkahrtigu goda-algu da. iis. Bats kreetnas finischand eeguwis, A. Strautmana lgs jau 7 godus ar uelu uszītibū in kā felnigeem panahkumeem sawu amatu preekshā Snikeres un komiendraudsehm kopj. Ar skolas behrnu mahzischanu un isglihtibū puhsed mees, wiensch jau daudskahrt leezibū ndizis, ka prot no sawa sun krahjuma tillab eesahzejam, fa ari tahlaeemahziteem skoleneem sisten tiski un pehz kreetnas metodēs mahzibū jaaneegt um zaur to ir skola pahrluhka pilnigu atsihsčamu eeguwis. Skoleni, kuri no wina skolēstahjahs par peemehru pilsehjas skolas, klasifikahs un realgimnasiū widuwejās klasēs (kwartā un tercijā), tor pamatigi sagatalwoti. Blam Strautmana lgam ari turpnak dauds fēmes un fwehtibu sa darba laukā.

No Bahrbeles. 19. (31.) Meržā Kurzemnieks Dr. Odiņš
kas bija par Laijanes akademijas matematikas profesoru, Šveicī-
kalnēs dabujis pēpeļšu galu. Wiesch bija nomaldīejs un ne-ih-
zelu un nokrita no 1300 pēhdu augšos klints. Dr. Odiņš,
„Baltijas Behestnešim” iš Bahrbeles sin, bijis dīsimis Bahrbele-
Wina tehws Andrejs Odiņš. Surgeneku mahju faimneeks, bi-
par pagasta skrihweri, papreķišu Ķefsčids, wehlak Dignajā. M-
dams, winsch atstahjis atraitni (bijuschi guvernanti) iš Šveicīj-
ar diwi neleeleem dehleem. Atraitne iš pahrdewusi fawam fwain-
Struhrim fawas teesibas un Surgeneku mahjam un aigzahjusi at-
fak iš Šveicīju, kur likusi fawus dehus loti pamatigi skolot, tā-
tee wehlak warejuschi eenemt profesoru watas, weens Sosijā, otrs V-
sane. — Andreja Odiņa tehws, ari Andrejs, nomiris Maſkawā,
bijis suhtits par deputatu no Kurzemēs ūmīneku pagastu puses pēc
sara Majestetu kronešanas; schi jaunāā brahla dehls bija ilgus
dus Āemerds par ahrstu, bijuschiis Dr. Jahnis Odiņš.

No Baldones. Ar 1. Merzu muns eesahzahs ihsta pawaſa No tahs deenas wairs ne-efam neween. sneega debescha dabujus — tik pa druskai leetu. Gahju-putni. wiſi jau laiku ſanahku- dseed preezigi fawas dſeefmas un flawē ſawu Itaditaju. Ap Me mehnesha widu jau dauds weetās warej redset pa laukeem arajus, ka daschs tihri flapju ſemi greesa apkahit, nemas ne-apdomadams, netik ween ſawu lopu nomoža, bet ari ſeni ſamaiti un pataifa ne- dſeliqu zaur flapju un agru arſchanu. — 17. Merzā Baldones

felibas awotu dahrsoh tahdam faimneekam, arot, sirgs eekritis ee wezas, tahdas 2 afis dafkas alas, kurai bijuschi dehti pa wirsu fal un tad semes usmestas. Arajs, nesinadams, dsen til sawu sirgu preefchhu, kamehr us reissi sirgs pasuhd; tas, nabags, domadams, nu seme, atwehrusees, sirgu jau eerashwa un rauj paschu ar arklu lihds, no leelahm bailehm pahruemts, schzis ditti blaut, ta ka ahmos fasfrehjuschi pulka lauschu, ir pat pilka Schihdinu, kuri tai de schabas fwichtija. Sirgam bija pakalchlahjas papreefchhu krifchas, ta ka tas eelfch fakahm bija pakahrees. Laudis, redsedami, sirgam gals klah, pahrgreesch strenges, lai tas kriht dibinā. Nablopinsch ari laimigi us pakalchgalia nokriis, ta ka warejuschtam da strikus ap widu un us galwas uslukt, un tad ar tritschu to usgreesu augschā. Lopinsch gan bijis tahdas sindas paduls no apakfch gaisa un kriteena, bet wehlak atkal atspirdsis. Gewehrojams bu arweenu tahdas wezas alas, kad winas nederigas, tuhlit aisbehrt, wehlak nenotiktu nelaimes. — 29. Merzā, Leelajā zetortdeenā, R. muishas kalpi eeraudsijuschi fawā fehtswidū pee wahguscha un sta islaistus falmus degam; uguns jau gahusi pee ehkas klah; til trumōe pamaniadami, bija dabujuschi to nodschft. Uguns gan biehlupees zaur pihpja waj papirosu fmehkeshanu, us ko illatram m schas pahrwaldneekam un katram faimneekam buhtu zeefchi jaluhko, pa ehkahm un tahdahm weetahm, kur nelaime war notiktu zaur uguns zehshanos, netiktu pihpets, ne ari zigari un papirosu fmehkeli; jo

— 29. Merzā, Leelajā zetortdeenā, pehz pusdeenas pulksten puse
tschetrōs, notika pee debefs sprahdseens, un pehz tam schnahlenschana
ihdeschana, tā ka iklatrōs, kusch to dsirdejis, teiz, ka pahr wina gal
kahda bumba gahjuſi pahri un daschs no bailehm un trofshaa efot
semes valritis. Zil taht' eſmu dsirdejis, tad tas trofnis bijis
Bahrbeles, Pehtermuischās, us Jelgawas puses, Baldones, Mīſas
Leel-Gezawas apgabalōs dſirdams. Schi bumba ir nokrituſi 8 wer
no Baldones us Gezawas puſi, un no Leel-Gezawas us Baldones
12 werstes, Dſimt - Mīſesmuischās Widus-Stuhru faimneeka grun
tai zeta malā, kusch wed no Leel-Gezawas us Baldoni. Bumba ſi
wus gahjuſi ſemē eelſchā, kahdas pahri pehdas leelu zaurumu iſto
dama un $2\frac{1}{2}$ pehdas dſisu ſenē eelihduſi, fur apalſchqrunte ir ze

balta fmitls. Otrs Leeldeenaš-fwehtkōs es pats scho bumbu apluh-koju, un wehl kahdu gabalinu panehmu lihdsā. Wina ir 3 waj 4 gadu weza behrna galwas leelumā, drusku stuhraina, 14 mahrzimū fmaga. No ahr'puses wina isskatahs melna, ka tshuguns; wirsfū ir 2 pehdas, kuras isskatahs pehz funa waj lapsas pehdahm; kad nosit kahdu stuhriti, tad eelschpuše isskatahs fila, un domajams, ka no zimenta buhtu taisita, ar fmalkeem swirgldineem, un kad dausa, tad paleek drupena. Ja kahdam isnahkt, scho zefu braukt, un tas wehlahs, to redset, tad lihds schim wehl minetajās mahjās to war apskatit. Atkal weens dabas brihnumis. — No Baldones un ziteem pagasteem pagahjuscho pawafar' dauds dñimtu nogahja us Celsch-Kreewiju un daschas us Rigu. Schai pawafarā atkal dauds dñimtu no muhfsu apgabala no-eet wišwairak us Rigu, bet daschas ari us zitahm piſehtahm. Daschas to starpā ir tahdas, kuras kreetni scheit eedsihwojuschahs lopōs, drehbēs un zitās mantās, un daschas wehl kreetnus amatus un darbus prot, kura hñm scheit darba un pahrtikfchanas ari bija papilnam. Tagad tahs wiſu fawu eedsihwi us uhtrupehm pahrdod un isputina un til' dodahs program. Ko schee lautini zerē mantot un panahkt, to nesinu. Likai katram to padomu dodu, lai nesmahdē scheitan fweest'maisi, ka zitā weetā naw japhyrteek ar teem kartuseleem, ko kaimiku laukā dabon nosagt; jo esmu jau daudsus redsejis, kas scheit eelsch darba un pahrtikfchanas dsihwoja, tur tagad bes darba un eelsch nabadsibas kusamees, un daudsus esmu dsirdejis fakam, ka tee labprahrt eetu atpakał, bet — kaurotees. Nu, miyhais draugs, nabadsiba, kura nahkusi zaur Deewa dodu, naw nekahds kauns, — bet tas lai kaunahs, kursch pahr fawu nabadebu kurne. Jo kursch fawu dsihwi nizina, tas pats ar fawu maisi bdeahs.

No Tafseem. (Eesuhtits). Leeldeenas-fwehktos dabujahm at-
kal muhsu Lutera draudses basniza no Tafsu draudses dseedataju jauktà
kora pehz ilgaka laizina dsirdet tschetrvalsigu dseedaschanu, sem skolo-
taja Friedrichsona kga wadibas, pee kam rets baudijums tika dots
zaur Gutmana kapeli, kura jaukahs kora dseefmas pawadija. Basniza
— kā jau leelos fwehktos — bija vahrpildita ar laudim. — Dsee-
daschana no draudses kora teek jau pahri gadus kopta. Wehlejams, kā
dirigents un ari dseedataji nepeekustu, dseedaschanu kopt tahak. —
Leeldeenas-fwehktos Tafsu Latweeschi baptistu draudses mahzitajs Bett-
lers kristija jeb baptistoja 16 personas, gan behrnuš, gan pee-augu-
schus. Kristiba notika Wilkumischaš esarā, pee Tafseem. Jaukais
laiks un kora dseedaschana (baptisti Taflos ari kopj wairakbalSIGU dsee-
daschamu, sem Bahja kga wadibas) bija peewilkuschi leelu pulku skati-
laju abās esara malās. Kā dsirdams, baptistu draudse bijusčas us-
nemtas kahdas 20 personas, — bet tschetras personas tapusčas no
radu puses atturetas no kristibas, un baptisti par westi gaidija us winu
zeraschanos.

No Lub-Eseres. „Peemineet sawus waditajus,” tà mahza svehti rakst, un mehs pareisi daram, tas peeminedami, kas wiſu sawu muhſchu puhlejuſchees, behrnuſ mahzidami un audſinadami. Weens no Kurſemes pirmajeem un wezakajeem ſkolotajeem, Friedrichs Steinſelds, aifgahjis Deewa preekſchā. Peegdeſmits gadu, no 1837. lihds 1887., wiſch bijis Lub-Eſere par ſkolotaju. Tagad, paldeewə Deewam, ir kram pagastam fawu ſkola, — bet preekſch 50 waj 60 ga-deem nebijs no tam ne ſinas. Zihrawā bija dibinata pati pirmā pa-gasta ſkola, tur Antiejs Bergmuuts no Zihrawas mahzitaja Wolteram un beidsot Brühſchödſ lahdā ſeminariā us to bija ſagatawots. Daſchi Kurſemes muichneeki, gribedami west fawu pagastu laudis pee gaifmač un iſglihtibač, fuhtija jaunus laudis pee Bergmane, lai ifsmahzitos par ſkolotajeem. Ari nelaika Steinfelds bija weens no teem, kas pee Berg-mana gahja ſkola. No Deewa apdahwinats ar bagatahm gara man-tahm un uſzihtigs us mahzichanos, wiſch ar to uſtizeto podu bija augtojees, dauds ſinu un mahzibū jo ruhpigi ſakrahdamſ, tà ka tas fawā ſkolas druwa warejis ſtrahdat ar ſekmehm. Zeenits un godatē no ſaweem fungem un preekſchnekeem, mihlets no ſaweem radeem, draugeem un kaimineem, wiſch ruhpigi un ne-apnizis fawā ſkolas darbā puhlejeeſ. Sawa paſcha behrnuſ ar Deewa paſihgu tas godam iſaudſinajis. Weens dehls ir par mahzitaju Semitē, otrs par dakteri Wez-Aluzē, trefchais par tirgotaju Maſlawā. Tà tad Deewa ſchela-ſtibas faulite winam bagatigi ſpihdejuſi; bet tam uſnahkuſhas ar behdu wehtraſ, tad mihlā laulata draudſene un 2 uſauguſhi dehli bija jagulda wehſa ſemes klehpī. Bet tomehr tà preekſ, kā behdās wiſch ar kchnina Dahwida wahrdeem eepreezinajees: „Las Kungs ir manē gans, man netruhks neneela. Jebschu es ari nahwes ehnas eeletjā ſta-i-gatu, tadſchu es laumuma nebihſtos; taws koks un taws ſiſls man eepreezina.“ Tamdehlt ka „ſkolotajam fuhra dſihwe“, tad gan ma-tani paleek lihds ſirmam wezumam. Steinfelds bija to ſpehjis kop 50 gadu. Sawa muhſcha beidsamos gaduſ wiſch nodſiħwoja per fawu dehla, Semites zeen, mahzitaja. Pehrngad Dezembera mehneſ ſaſlimis, wiſch no ſawas flimibas gultas wairs ne-uſzehlahs. Lai gan dakteri ſahles ſneedſa, lai gan mihlas rokas to ruhpigi kopa, tad tomehr ſvehki ſuſtin ſuda, kamehr tas 20. Merzā ſaldi un weegli aif-miga ſtiprā tizibā us to Kungu Jesu Kristu. Nelaikis bija wehlejeeſ, lai to guldinatu blakam wiña laulatai draudſenei Ahrlawas baſnizač kapōs. 26. Merzā wiñu tur apglabajot, bija ſapulzejuſchees nelaika draugi, paſhſtami, kaimini un dauds ziti, ſawam wezajam ſkolotajam un mihlotam tehwam parahdit beidsamo godu un mihleſtibu. Lub-Eſeres ſkolas behrni, no ſkolotaja Seiferta kga waditi, nodſeedauſchit jauku dſeeſmu us tſcheterahm balfim, kas ihſti pee ſirds peeglau-ſees wiſeem kluſitajeem. Mihiſas rokas puſchkojuſhas kapu ar fro-neem un jauku kruſtu. — „Swehtigi ir tee miruſchee, kas eelfch ta Kunga nomiſt. Teefcham tas Gars ſaka, la tee duſs no ſawahm darboſchanahm un wiñu darbi tos pawada.“

No Leel-Eseres Greeses. Leeldeenaś-fwehtkus pahrlaidahm
it libgsmi Deewam par godu, un waram preezatees, ka fchi pawaſara
leekahs buht pa prahtam un ſenkopim fola bagatu gadu. Kokeem wi
ſeem jau leeli pumpuri un fahlite ſteepjahs azim redſot us augſchu. Ti-
kai wehl daschias wezas, nepatiſkamas eeraſchias pee mums pastahw, par
peem. ka tas, ka pirmo fwehtku iſejot to naſti puifchi falafahs leelde
hard, ka gulbji, un tad ſtaigā apkahrt pa fehtahm, meitas pehrdami,
lai olas dodot jeb dehjot, un kad durwiſ ir zeeti, tad tee nem loquē
ahrā un leen ar waru iſtabā, pee kam dascham nama ihpafchneekam in
wehl ſlahde jazeefch, kad tam kahdas pahris ruhtes ſhee meiſteri iſglah-
ſcho. Tahdas apkahrtwasafchanahs naſts laikā, ſinams, newar atneſi
nekahdus labus auglus, bet tikai dascham padara ihgnumu un ree-
bumu. ſhee „Olu Jolchi“ labaki daritu, kad ſalahrtos wiſi kuleſ
kaſla un tad etu deenaś laikā ubagot, jo tadſchu kahdu olu gan dabutu

Basniza un skola.

Misiones anglii pee Papueescheem.

(Beigums.)

Papueeschi, wispahri nemot, ir laipni, weentefigi lautini, it ih-pahsi kad jau kristigu tizib ir peenahmuschi. Ar weentefigi behrna prahru wisi ustizahs fawem misionareem un teen parahda leelu pade-wibu un pateizib.

Wasaras laikā daschu reisi Eben-Ezeres kristige eedshwotaji pehz weglauku eeraduma aiseet „kruhmös“, proti wisa familijs, wihi ar feewahm un behrneem, atlahi fawas elkas un dshwo lahdas nedekas pa mescheem un laukeem; tifai lahdas nespahzigi wezifchi paleek mahjās. Tur kruhmös wisi dshwo telis jeb laju buhdinās un preezajahs, ka nu atkal reis pehz tehn'ehwu eeraschhas brihwi war kaijat apkahrt. Bet, finams, tehn'ehwu paganu netikumi ir atmeti un wisi fchē no-teek pa godam un lahtahm, ka kristigeem zilvekeem peenahkabs. Biti iset us medishchanu, ziti salasa malku in sahi.

Kahdu reisi misionars, wineem tā aiseijot, apsolija, ka wehlak pats ar nahfshot, minus kruhmös apmeklet. Al, zik preezigi wisi tē rahijsobs. „Nu mehs ik deenas tewi gaibisim!“ — tā wisi wisi fazijs. Kad weena nedela bija pagahjusi, misionars dewahs us zelui. Pezh trim stundahm winsch aissneedha lelo lehgeri mescha widū. Jau no tahlees ziti no behrneem wisi bija ewehrojuschi un gawiledami winam fchrejha preti. Klahtuhdahmabs feewas ayfweizinaja winu laipnigi, — wihi pa leelakai dalai wehl bija us medibas. Drihs ar wisi pahnahza mahjās, — bet schoreis, deemschehl, neka nebija fame-duschi. Tē nu gan feeweschi un behrni parahdijs garaas luhpas; jo no zeretā, gahrdā zepeschha schodeen nebija neka. Bet preels pahr misionara atnahfchanu wineem drihs wisi zitu lika aismirst. Wisu wakaru wisi preezigi un jautri bija kopā. Papreeschhu misionars eegahja daschās buhdinās, ar wisi eedshwotajeem pahr fchō un to sefischi farunates, un tad beidzot leela fapulze tika natureta apfesch Deewa kaijahm debesim. Kad tumfa bija metusees, leela ugus tika sakurta; melne nofahdahs misaplahrt riakl un dascha jaula, gariga dseefma at-skaneja Deewam par godu tahu pa mescheem un kruhmös. Jo melnee til aphi wiis dseedzajot nepekuhst. Pa starpahm misionars lajja no bihbehes preeschha, istulkoja ihseem wahrdeem, ko bija lafjis, natureja deewaluhgchanu, un tad atkal fwehtas dseefmas jaunki atskaneja pa tusho nakti. Tahdu deewakalpochanu noturot, diwas stundas bija pagahjusbas, un ap dewito wakara stundu wisi dewahs pee meera.

Al, kahda starpiba starp fchō wakaru un teen fwehtleem, kurus wehl preesch nezik ilga laika schinis paschōs kruhmös natureja! Tur farkanaahs paganu upuru leefmas pazehlahs pret debesim un pliki meschoni ar beskaunigeem dantscheem un traku, lopisku kleegschana pagodina ja fawas elkus, — fchē schikhsta deewakalpochanu un deewaluhgchanu garā un pateesibā; tur afins leefschana, kaufschana un wifadi paganu netikumi, — fchē Deewa meers, kas zilvelu firdi pilda un ari schos meschonus ir peewedis pee meerigas un godigas kristigas fshwes!

Bet wakars bija deewsgan auksts, un tad nu misionars nebija radis, wisi nakti tahdā paschā waleja buhdinā pawadit, ka wisi melnee draudzes lozekli, tad jaunee puifchi wisi pawadija us kahdu tuweju zeemu, kur winsch filtaku gulas weetu atrada. Otrā rihtā winsch wehl otro reis atnahza us lehgeri un pahrlaufschina jauneklus, waj no wa-

karejeem Deewa wahrdeem to bija naturejuschi prahru, un tad ar preezigu un pateizibas pilnu firdi dewahs us mahju. Melnee wehlak wehldaudsreis isteiza fawu pahr to, ka winsch tos „kruhmös“ esot apmeklejus.

Kahdu pateizigu un laipnigu firdi Papueeschi pret fawem misionareem rahda, to ari sekofschee masee notikumi lat peerahda. Kahdu deenu kahds wihrs, preezigi smihnedams, nostahjabs misionara Kramer preefchā un tam eedewa kahdu zeechhi fatihtu pazinu. Bija misionara dsimshanas deena, un melnais ari bija grisebis, tam kaut so dahwinat. Pazinu attaisot, misionars atkada maju, it smuki sapihtu tepiki. „To noléezi fawas gultas preeschā,“ tā wihrs fazijs, „lai tew, islahyot, kahjas nenofals! Muhsu misionars gan jau paleek wezē, — mums par wisa wefelbu drusku wairak ir jagahdā!“ — Un kad nezik ilgi pehz tam misionara feewai peena peetrushka, tad kahda Papueeschi feewa gluschi pati no fewis tai peedahwoja fawu gowi, kas patslaban bija palikusi flauzama. „Mehs luhds schim bes peena esam istikuschi,“ — tā wisi fazijs, — „tad ari wehl kahdas nedekas ilgaki tāpat warefim dshwot. Jums peena wairak wajaga, neka mums!“

Ari jau pee teem notikumeem, kas zitu, ziviliseeretu tautu firdis kustina, Papueeschi nem dshwu dalib. Kad Anglu Kehinene Wilkorijs 20. Junija 1887. g. fawus 50 gadu waldishanas fwehltus fwehtija, tad ari pee Papueescheem, ka Anglijas pawalstineekem, schi deena nepalika ne-eewehrota. No waldibas puses wineem kahda nau-das summa bija atvheleta preesch fwehltu israhlofchanas ar fwehltu maltites notureschani. Wehlak kahds wihrs is wisi pafchhu widus wisi zitu mahrdā Kehinenei pateizibas adrest ir farakstis, kas ar zitem, luhdsigem rakstrem us Angliju tika aissuhita. Schihs adreses rakstis tagad jau sen ir Deewa preeschā aissahjis, un pahr wisi fweh-tigo galu lai wehl schodeen ihsumā klausamees.

Tur winsch gut, smagi elpodams un ar leelahm kruhshu fah-pehm waidedams, bet tomehr ar preezigi spihdoschahm azim apleezina, ka ari nahwes bresmās winsch nejuhtotees atschirkis no Deewa mihlestibas eeksch Kristus Jesus. „Baldeewa tam mihsam Pestitajam, ka no Wina rokhan schehlastibū un grehku pedoscham esmu dabujis! Dauds labaki man buhs, pee Wina aiseet merā, neka atmelotees un wehl ilgaki dshwot schin grehku pafaulē!“ — Behdejā stundinā ari misionars peenahk. Jau mahja ir pilna ar draugeem, radeem un luhdzetigem pasifikameem, un ziti no wineem jau preesch kahdahm stundahm ir fahkushchi preesch mireja deewaluhgchanas naturet. Kad nu ari misionars atnahk un, zelds nomeetees, ar stipri balši fahl Deewu pefault, lai aissahjēam dodot fwehtigu, weeglu galu, tad kahdahm bhubdamee fahl lehni schauklet un kluji noslaukahs asaras no azim. Agraki tadhōs atgadijums bresmīga, negehliga kaukschana mehdsia atskanet. Papreeschhu weens esfahka ar gari wilktahm, sunu reeschana lihdsigahm gaudoschanas klanahm, un tad wisi ziti pilnā kori kauza un waideja lihdsia, — un tā tas gahja zauroham naakti, tā ka fwe-schineekam tihi schaukhalas usnahza, to dsirdot. Tahdu negehliga mironu atgaudoschana tagad tiks reti wehl pee Papueescheem dsirdama. Kamdeht gan? Pee mironu gultahm stahwosches pa leelakai dalai tagad nam wiis mairs tahdi, kureem zeribas nebuhtu. Jo wisi pafhsto kungu, kas ir ta augščamzelšchanas un ta dshwiba.

Kad misionars Deewu bija noluhtis, tad wahjneks meerigi fazijs: „Tagad es nu mifschu. Jau redju tur augščā fawu mifschu, kas manis gaida.“ (Schī mifschu jau kahdu gadus atpaka fwehtigi bija aissahjēi). Drihs winsch kluji eemiga un ka nemanot bija pahrgahjis no schihs laizibas us godibas pilno muhshibu!

Schoreis fawem miheem laftajeem tilai kahdas drusjinas men esam pafneugschis no misiones augkeem pee Papueescheem. Bet jau iz mums jajautā: Waj gan labaku, jauku un fwehtigaku darbu wiesemes war domates, neka kad Jesus Kristus mahzeli aiseet pee fawem wišsemakajeem brahleem, teem to Kungu un Pestitaju pašludinat, kas ari pahr nabaga panihluscheem paganeem labprahrt grib apschelotess. Waj gan kahds drifkst fazit, ka tas darbs esot welts un atmetainā, kas meschonus pazel us zilvelu stahwokta, kas tumshus elladeewu kahpus padara par atpēsiteem Deewa behrneem un tijigem kruhmös drusdes lozekleem, — kas palihds, tik fwehtigi dshwot un tik preezigi nomirt, ka fchē peemehri to rahda? Tamdeht mehs luhdsam: „Swehti, mihtais Kungs, to fwehto misiones darbu pee paganeem un pie Juh-deem, un pamodrini misiones draugs, labwehletajus un luhdsitahd-neekus wišas pafaules malu malas, sharp wezem un jaunem, sharp augsteem un semeem. Tawam wahedam par godu un Tawai wohibai par eestprinaschanu, wairoshchanu un isplatishchanu!“ H.A.

Apzerejumi.

1. Biswairakee no kristiteem zilvekeem, — es runaju no iqb-deem, kas tilai wahrdā pehz ir krištī, — neluhds Deewu, bet men tad, kad wisi ir behdās un truhkumā. Kad tahdi kaudis, kas pime tam nar radinajusches luhgt Deewu un Deewa Garu nar glabav-fchī fāvā firdi, nu reis, tamdeht ka wisi ir behdās un truhkumā, grib stahtees pee deewaluhgchanas, tad teem ar kānu ir jareds, jik newelti wisi wehl schi lecta. Ir itin godajami kaudis, kuri, kad teem pāsitū: „Waj tu ari luhds Deewu?“ itin weentefigi atbildetu: „Nā schim brihscham nēz; man nar neka ko luhgt; man eet labi, neka ne truhk, un tā tad gandrihs nestinatu, ko luhgt.“ — Bet waj tu doma ka, kad Deewa Garu eeksch tēvis mahjotu, Winsch nestinatu zita ne, luhgt, ka tilai to ween, lai tas Kungs tēvi daritu weseļu, lai Winschcho waj to fareschoto dsimtas atgadijumu tēw islihdsinatu? Al, kad behrns ar fawem wezakeem zita neka nestinatu runat, ka tiks: „Tehdod man to, un men, es labprahrt gribetu schi dabut.“ — tad ta nebuhtu wiis iſti labs behrns. Iſti labam behrnam ir par pēde preku un patikschana, fawem wezakeem iſtahstīt fawas domas, wi-neem wisi prāst, un tā, ar teem farunajotes, baudit wisi mibletsiba. Tā ari wajaga buht fadshwē ar to debeschīgo Tehwu. Kad Svehtais Gars eemahjo firdi, tad tem nelad netruhst weelas, luhgt Deewu.

2. Kur Deewa Gars mahjo kahdā firdi, tur erodahs pafh-wiba. Kahdā weetā dshwot, ir tai paschā palikt. Deewihs dshwiba nar wiis juhsmu, bet ir gribas lecta. Griba ir zilvā dwehfeles wiſdſitakais dſitums. Tilai kad tawa griba pederi kā Kungam, tu pederi Winam. Un waj tawa griba pederi kā Kungam, tas parahdahs Wina baufschu tureschana.

Dahwanas.

Kurzmeimo skolai par labu ir no schi gada esfakuma luhds fshenakuschas schahdas dahwanas: No Baufkas Latv. draudzis jomahzitaju Seilera kgu 15 rubl.; no Sakahēmūschas dr. zaur mabs Seraphim's kgu 12 rubl.; no Wahnes dr. zaur mabs. Böttiger kgu 8 rubl.

Sirfniga pateiziba. Labprahrigs demejs ir Deewam pafh-wiba Zelgawā, 1. Aprils 1890. Skolas preeschneeziba.

nahs, zik muhsu pilsebtā us tahdahm weetahm mas wehro, tā ka par peemehru schēpat Virona aka fahw bes grōdeem luhds pat semei un tanī atrodahs, tā jau wareet domat, ne wiis tihds uhdens, bet fmitdoschs, netihds druzis, kur fehtas netihrumi ween fakrahjabs, un kas tēschām toti dauds fahdē emīhtneku weselbā. Tamdeht gan ari Virona namā, kur kahdas 45 dsimtas dshwojot, heechi ween kaudis fahliniet ar daschadahm slimibahm. Ari schim brihscham tur, ka dshwibas, esot wairak slimneku. Bet tam wehl ari Br. namā aif Anna's wahrteem ir fehtā tahda pati netihrumu bedre, kur jau ari daschu reis daschās masrais kreatni isplunkajees, un buhku warbuht behdigi nobeides, kad stiprakas rokas to nebuhtu ifglahbus. Wehlejams buhtu, kaut jole reis no peenahkuschas weetas us schim newaijadfigi turetahm, ne-apshogotahm netihrumu weetahm, kur tahdā bresmās, ka jau mi-nahs, war wehl beechi atgaditees, greestu waijadfigo ewehribu!

Kabas zeribas tagad muhsu amatneekem un rokpelneem esot us wairak darba schim wasara, neka pehdejās gaddōs tas bija; jo schogad buhshot buht wairak buhwes darbu. Weena no leelakajahm buhwehm, Kreemū pareistīgo basnīa, ka finam, jau esfahka, un bes tam wehl zitas gaidamās. Tā tad schogad amatneeki ar strahdeneekem newarēhs wiis wijsi fuhssetees pahr fliktu gadu. Ari no lauzeneeku puses tagad teek labas zeribas ween dsirdetas; jo seemas fahjumi un ahbolsch, ka ari plā-was labi pahreemojuschi un rahda preezigu dabas mochans. Tīkai weenīgā laite wehl pēe leelās fāmīneelu dālos ir, ka teem truhst tagad ta wiis waijadfigā, proteet — naudas; jo akurat tāhs dehl tagad dsirdams us laukeem til dauds uhtrupju un isklapeschana. Tā tad wezahā pagiņas wehl arween labahs zeribas aptumsch, un tas dod daudseem apdomat, lai us labahm zeribahm nefahk leelīkam leet us jaunajem afneem!

W

Wisjaunakabs finas.

Peterburgā, 8. Aprils. „Nowoje Wremja“ fina, ka Italijsk kranaprinjīs, pehz fawu zelojuma Transkaspīja, docees us Odesu, kur winsch laikam gan 8. Maijs eeradisees. No turenēs winsch zaur Maflawu braukus us Peterburgu, kur winsch kahdu nedeku uturesees.

Peterburgā, 9. Aprils. „Grafsdānīns“ wehsta, ka Reisaris fahscham Majestates wakar bīfūschas us grafsa P. P. Schuvalowa un kontes Boronow-Daſčkowas fahscham, kas toti lepni tika isrihlotas. Kreewu fuhntis Berlinē, grafsa Schuvalows, ne-atfahschot wiis fawu weetu.

Zulona (Franzijā), 19. (7.) Aprils. Franzijas prezidents Karto's schodeen usnehma fwingā audiēnā Italijsk admiralu Loweru, kas Karto'am nodema lehnijs Umberta pascha rakstītu wehstuli, kura pēdejais laipni apfweizina Frantschū republikas prezidentu.

Belgradā, 21. (9.) Aprils. Bīfūschais Serbijas lehnijs Mīlans dāra waldibai finam, ka winsch nahkamā nedeku eeradishotes Belgradā.

Wehstules un atbilstes.

1. M. W. zawn.: Awise Jums jaunajā veeta tilis pefuhita. Par adreses pafhrofissiju nēkas narjā jamakā.

2. Weel—Kahrl.: Kad Juhsu usmīnejums no ekspedīzijas mums nar laikā tījis pefuhiti, tad tur pafhlatīschanas buhs notikūs.

3. Leel—Jurgu fāmīneekam Gr. Sperlingam, Lāukumui-schā: Juhs mums rakstet, ka fawu avisī daboneet toti nekārtīgi, un ka pēc tam esot greisīsrībā wainīga. Mehs tamdeht Upēmūschas pasta kontori esam peenahīgā weetā apfuhdejuschi, un zeram, ka nu nekārtības tilis isnihījīnatas.

4. W. T., Talfs.: Derigus pefuhījumus labprahrt usnēmīm.

5. B.: Nahkofschā nummūrā.

6. —I.—: Newaram īstētat.

7. —F.: Turymal.

Lābibas- un preeschu-tīrgus.

Māksja par:	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100	101	102	103	104	105	106	107	108	109	110	111	112	113	114	115	116	117	118	119	120	121	122	123	124	12